

Zaaknummer : 01034888
Ons Kenmerk : ODH491440
Datum : 4 november 2022

Beschikking

Waterwet

Onderwerp

Bij besluit van 19 december 2016, met kenmerk ODH-2016-00115166, hebben wij op grond van de Waterwet aan Vaanster VIII B.V. een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van het voormalig postkantoor (destijds genaamd Post-X-Change) aan de Coolsingel 42 te Rotterdam. De warme bronnen waren beoogd aan de Meent, de koude bronnen aan de Stadhuisstraat. Het bodemenergiesysteem is gelegen binnen het gebied dat wordt bestreken door het Bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam d.d. 1 maart 2013 (hierna: bodemenergieplan).

Bij besluit van 24 maart 2017, met kenmerk ODH-2017-00023968, hebben wij op grond van de Waterwet een wijziging van deze vergunning verleend. De wijziging betrof het verplaatsen van de warme bron 2.

Op 9 juni 2022 hebben wij een aanvraag om een vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. De aanvraag betreft het wijzigen van de vergunning van 24 maart 2017 met kenmerk ODH-2017-00023968 in verband met het wijzigen van bronlocaties van het bodemenergiesysteem van het postkantoor.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de vergunning in het kader van de Waterwet van 24 maart 2017, met kenmerk ODH-2017-00023968, te wijzigen als volgt en voor het overige in stand te laten;
- II. onderdeel II van het dictum van de vergunning van 24 maart 2017 als volgt te wijzigen:

de vergunning te verlenen voor het onttrekken en in de bodem terugbrengen van grondwater met onttrekkingsputten met een maximale afstand van 10 meter van de volgende beoogde situering van de putten:

- W1: RD-coördinaten X: 92618 en Y: 437400;
  - W2: RD-coördinaten X: 92581 en Y: 437389;
  - K1: RD-coördinaten X: 92602 en Y: 437483;
  - K2: RD-coördinaten X: 92608 en Y: 437500;
- III. de aanvraag d.d. 9 juni 2022 met OLO aanvraagnummer 7038333 met bijlagen inclusief de volgende documenten onderdeel te laten zijn van deze vergunning:
    - Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling -Wijzigen vergunning Waterwet bodemenergie Post Rotterdam, Buro Bron, 9 juni 2022 (revisie 3-8-2022), kenmerk: 16BB041;

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 19 december 2016, met kenmerk ODH-2016-00115166, hebben wij op grond van de Waterwet aan Vaanster VIII B.V. een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van het voormalig postkantoor (destijds genaamd Post-X-Change) aan de Coolsingel 42 te Rotterdam. De warme bronnen waren beoogd aan de Meent, de koude bronnen aan de Stadhuisstraat. Het bodemenergiesysteem is gelegen binnen het gebied dat wordt bestreken door het bodemenergieplan.

Bij besluit van 24 maart 2017, met kenmerk ODH-2017-00023968, hebben wij op grond van de Waterwet een wijziging van deze vergunning verleend. De wijziging betrof het verplaatsen van de warme bron 2.

Op 9 juni 2022 hebben wij een aanvraag om een vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. De aanvraag betreft het wijzigen van de vergunning van 24 maart 2017 met kenmerk ODH-2017-00023968 in verband met het wijzigen van bronlocaties van het bodemenergiesysteem van het Postkantoor.

Bij de aanvraag van 9 juni 2022 met OLO aanvraagnummer 7038333 is het volgende stuk gevoegd:

- Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling -Wijzigen vergunning Waterwet bodemenergie Post Rotterdam, Buro Bron, 9 juni 2022, kenmerk: 16BB041.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking.

Adviezen

Bij deze procedure hebben wij als adviseurs betrokken:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam;
- Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard.

Advies Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard

Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om advies uit te brengen.

Advies Gemeente Rotterdam

De gemeente Rotterdam heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om advies uit te brengen.

Volledigheid van de aanvraag en aanvullende gegevens

Bij de beoordeling van de aanvraag bleek dat de gegevens onvoldoende waren om op te kunnen beslissen. Op 26 juli 2022 is per brief met kenmerk ODH411997 verzocht om aanvullende gegevens. Op 3 augustus 2022 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling -Wijzigen vergunning Waterwet bodemenergie Post Rotterdam, Buro Bron, 9 juni 2022 (revisie 3-8-2022), kenmerk: 16BB041.

Na een telefonisch gesprek op 25 augustus 2022 hebben wij van u via een e-mailbericht een schriftelijk verzoek ontvangen om de aanvullende gegevens nog niet als compleet te beschouwen en de procedure nog niet te hervatten. Ons is nadien gebleken dat het ontbreken van de bovengenoemde gegevens niet leidt tot niet ontvankelijkheid van de aanvraag. De procedure is derhalve op 3 augustus 2022 hervat en met zeven dagen opgeschort geweest. De aanvullende gegevens waren voldoende om op te kunnen beslissen.

Verlenging proceduretermijn

Omdat wij meer dan acht weken nodig hadden om op de aanvraag te beslissen, hebben wij op 25 juli 2022 per brief met kenmerk ODH410561 medegegeeld dat wij verwachten niet binnen acht weken na de datum van ontvangst op de aanvraag te kunnen beslissen. Wij hebben derhalve besloten de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zes weken te verlengen.

Opschorting beslistermijn

Omdat er nog niet voldoende gegevens waren geleverd om positief op de aanvraag te kunnen beslissen, hebben wij op 15 september 2022 telefonisch contact met de aanvrager opgenomen. Omdat het beoogde systeem binnen het bodemenergieplan gelegen is en beleidsmatig afwijkt van de gebruiksregels in het bodemenergieplan, dient een schriftelijke instemming gegeven te worden van de gemeente Rotterdam voor het toestaan van het afwijking ten opzichte van het bodemenergieplan (zie beoordeling aanvraag hieronder).

Naar aanleiding hiervan heeft de aanvrager ons op 15 september 2022 per e-mailbericht verzocht om de beslistermijn met 5 weken op te schorten.

Bij besluit van 3 oktober 2022, met kenmerk ODH463496, hebben wij derhalve besloten de beslistermijn met 5 weken, vanaf 15 september 2022, op te schorten zodat de aanvrager de gelegenheid kon krijgen de aanvraag verder aan te vullen zodat positief besloten kon worden op de aanvraag.

Op 19 oktober 2022 hebben wij de volgende ontbrekende informatie ontvangen:

- Emailbericht "RE: Ontvangstbevestiging aanvullingen voor de aanvraag Wijzigingsvergunning Post Rotterdam – 7038333", Gemeente Rotterdam, 19 oktober 2022.

De procedure is op 19 oktober 2022 hervat.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De aangevraagde activiteit valt onder onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Op 9 juni 2022 heeft de aanvrager een aanmeldingsnotitie ingediend om te laten beoordelen of er een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben wij de aanmeldingsnotitie beoordeeld en besloten dat geen milieueffectrapport hoeft te worden gemaakt. Het betreft het besluit van 9 september 2022 met kenmerk ODH447476.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Op grond van artikel 6.4 van de Waterwet zijn wij bevoegd gezag om op deze aanvraag te beslissen. Bij de besluitvorming naar aanleiding van vergunningaanvragen krachtens de Waterwet dient volgens artikel 6.21 Waterwet rekening te worden gehouden met de doelstellingen in artikel 2.1 van de Waterwet. Provinciale Staten hebben op 29 juni 2016 het Regionaal Waterplan Zuid-Holland 2016 – 2021 vastgesteld. Dit Regionaal Waterplan bestaat uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland, de Voortgangsnota Europese Kaderrichtlijn Water 2015 en het provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015, voor zover dat ziet op hoofdstuk 4, 5 en bijlage 7 'Operationeel grondwaterbeleid'.

Op 26 juni 2018 is de Beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018 vastgesteld. Deze regel is op 11 juli 2018 gepubliceerd en in werking getreden. Deze beleidsregel vervangt de bepalingen die in bijlage 7 over vergunningverlening zijn opgenomen. Het toetsingskader voor de afweging van de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen in het kader van bedoelde vergunningverlening is daarmee opgenomen in deze beleidsnotitie.

Bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam

De locatie is gelegen in het centrum van Rotterdam, waarvoor een bodemenergieplan (bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam, IF Technology, kenmerk: SB/58459/20130301 A, 1 maart 2013) is opgesteld. Dit plan is ODH491440

op 10 juni 2014 vastgesteld door de provincie Zuid-Holland en juridisch verankerd door middel van de "Beleidsregel open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016". Deze beleidsregel is op 29 december 2015 bekend gemaakt in het Provinciaal blad. Het plan is opgesteld om de regie op bodemenergiesystemen in het Centrumgebied van Rotterdam nader vorm te geven. Het plan is zodanig ingericht dat zo goed mogelijk aan bestaande en toekomstige belangen tegemoet wordt gekomen en daarbij de energiec capaciteit van de bodem optimaal benut wordt. Voor het postkantoor is in het bodemenergieplan een bovengrondse warmte- en koude vraag en ondergrondse ruimte en capaciteit opgenomen.

Beoordeling

Motivering besluit

Om negatieve effecten van grondwateronttrekkingen en -retourneringen op het bodemsysteem, op grondgebruik functies of op andere onttrekkingen en ingrepen in de ondergrond te voorkomen, worden er voorwaarden gesteld aan grondwateronttrekkingen en -retourneringen die vergunningplichtig zijn in het kader van de Waterwet.

In ieder geval noemen het Waterplan in bijlage 7 en de Beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018 voor een grondwateronttrekking en -retournering de volgende voorwaarden:

- de vergunningaanvrager moet inzicht verschaffen in de verwachte effecten (op strategisch zoet grondwaterreserves, zoet/brak en brak/zout grensvlakken, maaiveld en maaiveldfuncties, andere systemen die gebruik maken van bodem grondwater en bodemverontreinigingen) van de grondwateronttrekking op het grondwatersysteem. Indien sprake is van negatieve effecten (ter beoordeling van de provincie) dient aangegeven te worden welke maatregelen getroffen zullen worden om de negatieve effecten te voorkomen of te compenseren;
- bodemenergiesystemen in milieubeschermingsgebieden voor grondwater worden niet vergund.
- bodemenergiesystemen waarvan de filterstelling zich bevindt in een watervoerend pakket waarin zich het zoet-brakgrensvlak bevindt worden niet vergund.
- er wordt geen onttrekkingsvergunning verleend als uit berekeningen blijkt dat het grensvlak tussen zoet en brak grondwater binnen 20 jaar vanuit een onderliggende scheidende laag het watervoerende pakket in wordt getrokken (zoute kwel);
- monobronnen zijn niet toegestaan in het eerste watervoerende pakket in strategische zoet grondwatergebieden;
- er wordt geen vergunning verleend voor een grondwateronttrekkingssysteem dat bestaat uit bronnen in twee verschillende watervoerende pakketten waarbij het grondwater uit deze pakketten wordt gemengd;
- thermische energiesystemen moeten gesloten zijn, zodat er via het systeem geen verontreinigingen in de bodem kunnen komen;
- een warmteoverschot is niet toegestaan;
- er wordt niet meer koudeoverschot toegestaan dan nodig. Uit de aanvraag dient te blijken dat het aangevraagde koudeoverschot reëel is.
- de temperatuur van het te infiltreren water mag in pieken maximaal 30 °C bedragen, mits de gemiddelde temperatuur van het te infiltreren water 25 °C of lager bedraagt;
- om interactie met functies in het eerste watervoerende pakket te voorkomen, moeten open bodemenergiesystemen in stedelijk en glastuinbouwgebied uitwijken naar een dieper gelegen watervoerend pakket;
- negatieve interferentie, waardoor rendementen verliezen zullen optreden bij andere systemen, dient zoveel mogelijk voorkomen te worden;
- bij een vergunningaanvraag dient informatie gevoegd te zijn waaruit blijkt dat er overeenstemming is met de projectontwikkelaar/eigenaar van een bouwproject waarop de aangevraagde activiteit betrekking heeft.

Beschrijving project en te verwachten effecten

Het beoogde bodemenergiesysteem betreft nog steeds een doubletsysteem, zal nog steeds worden gerealiseerd in het gecombineerde tweede en derde watervoerende pakket en is nog steeds gelegen in stedelijk gebied. De locatie is niet gelegen in een milieubeschermingsgebied voor grondwater. Het grondwatercircuit (putten en transportleidingen) wordt luchtdicht en onder een overdruk ten opzichte van de atmosfeer gehouden, waardoor het grondwater niet in contact komt met de lucht of met het oppervlaktewater.

Toetsing effecten

Het hydrologische invloedsgebied reikt tot maximaal 780 m van de bronnen. De maximale stijghoogteverandering bedraagt 3,8 m in het gecombineerde tweede en derde watervoerend pakket. De grondwaterstandveranderingen en stijghoogteverandering in het eerste watervoerend pakket zijn verwaarloosbaar klein ($< 0,05$ m). Door het beoogde systeem ontstaat een verticale stroming in de eerste scheidende laag van 0,003 m/dag, die elk seizoen omdraait. Gezien de ligging van het zoet-/brakgrensvlak wordt deze niet negatief beïnvloed. Ter hoogte van het brak-/zoutgrensvlak op circa 175 m-mv vindt wel verticale stroming plaats, maar de richting keert elk seizoen om. Er kan derhalve wel vermenging van brak en zout water optreden in het gebied rondom de bronnen, waardoor het grensvlak omhoog schuift. De scheidingslijn tussen brak en zout is niet scherp en de kwaliteit (zoutgehalte) van het grondwater zal daardoor niet ontoelaatbaar toenemen. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, archeologische- en aardkundige waarden, waterkeringen en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad door het onttrekken en infiltreren van grondwater ten behoeve van het beoogde open bodemenergiesysteem.

Binnen het hydrologische invloedsgebied van het beoogde systeem liggen meerdere open bodemenergiesystemen (zie tabel 9 van de effectenstudie voor lijst van systemen). De grootste hydrologische effecten zijn op de warme bron van WTC II en de twee koude bronnen van Stads kantoor. De hydrologische effecten op deze omliggende systemen zijn dermate beperkt dat er geen ontoelaatbaar negatieve hydrologische invloed is op de bedrijfsvoering van deze omliggende systemen. De zettingen door de onttrekkingen van het beoogde systeem zijn dermate klein dat er geen ontoelaatbaar negatieve effecten op bebouwing en infrastructuur worden verwacht.

Het hydrothermische invloedsgebied van het beoogde systeem reikt tot maximaal 115 m van de koude bronnen en 80 m van de warme bronnen. Binnen het hydrothermische invloedsgebied van het beoogde systeem liggen de twee koude bronnen van Stads kantoor en de warme bron van WTC II. Er is zowel sprake van negatieve als positieve invloed op de onttrekkingstemperatuur van deze bronnen. De effecten op de productiviteit van deze nabijgelegen systemen is klein en reeds ingecalculeerd, gezien er bij het ontwerp van de bodemenergiesystemen van WTC II en Stads kantoor rekening is gehouden met de onttrekking en retournering van het postkantoor.

Toetsing bodemenergieplan

In paragraaf 4.2 van het achtergronddocument van het bodemenergieplan staan randvoorwaarden met bijbehorende toetsingscriteria voor een vergunningaanvraag binnen het plangebied gegeven. De vergunning van 19 december 2016 voldeed al niet aan randvoorwaarde 1, en criteria 1 en 2, van het bodemenergieplan. Destijds is de vergunning van 19 december 2016 verleend, omdat er overeenstemming met de gemeente Rotterdam was over de afwijkingen ten opzichte van het bodemenergieplan. De huidige aanvraag voldoet wederom niet aan randvoorwaarde 1, en criteria 1, 2 en nu ook niet aan criterium 4 van het bodemenergieplan, door de hogere cumulatieve stijghoogteveranderingen bij de systemen van het Stads kantoor en WTC II.

Overweging ten aanzien van de cumulatieve stijghoogteveranderingen:

De verhogingen in cumulatieve stijghoogteverandering ter plaatse van de nabijgelegen systemen van het Stads kantoor en WTC II, zijn ontstaan door het verlenen van de vergunning voor het bodemenergiesysteem van WTC II en er is destijds al akkoord gegaan met een eventuele verhoging van de cumulatieve stijghoogteveranderingen. Wij concluderen dat er geen nadelige effecten zijn op de bedrijfsvoering van de

omliggende systemen door cumulatieve hydrologische effecten, aangezien bij het ontwerp van een bodemenergiesysteem ruime marges worden ingebouwd bij het plaatsen van de bronpompen.

Overweging ten aanzien van de bronlocaties:

Op 10 oktober 2022 ontvingen wij het e-mailbericht “RE: Ontvangstbevestiging aanvullingen voor de aanvraag Wijzigingsvergunning Post Rotterdam – 7038333”, gedateerd 10 oktober 2022 van Buro Bron. Uit dit e-mailbericht blijkt dat de aanvrager advies heeft ingewonnen bij de gemeente Rotterdam met betrekking tot de beoogde bronlocaties en het leidingwerk. In dat e-mailbericht stelt de aanvrager desgevraagd aan de gemeente Rotterdam nieuwe locaties voor het bron/leidingwerk voor, die minder dan 10 meter van de in de aanvraag aangegeven locaties gelegen zijn. De gemeente Rotterdam heeft met het oog op deze nieuw voorgestelde locaties per e-mail “RE: Ontvangstbevestiging aanvullingen voor de aanvraag Wijzigingsvergunning Post Rotterdam – 7038333” op 19 oktober 2022 akkoord gegeven op de afwijking van het bodemenergieplan.

Nu laatstgenoemde bronlocaties zich bevinden binnen een straal van 10 meter van de aangevraagde bronlocaties, zien wij hierin geen beletsel om alsnog de aangevraagde vergunning te verlenen. De vergunning wordt derhalve verleend voor de aangevraagde bronlocaties zoals genoemd in onderdeel II van het dictum van dit besluit. Indien en voor zover de bronlocaties alsnog niet binnen deze straal kunnen worden gerealiseerd, zal een aanvraag tot wijziging van de vergunning ingediend moeten worden.

Conclusie

Gezien de aanvraag van 9 juni 2022 met kenmerk OLO-7038333, inclusief bijlagen, en de aanvulling, ontvangen op 3 augustus 2022, en e-mailberichten van 10 oktober 2022 en 19 oktober 2022, komen wij tot de conclusie dat de beoogde grondwateronttrekking en -retournering niet in strijd zijn met het provinciaal beleid, alsmede de doelstelling zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet. Wij zien dan ook geen bezwaren tegen het verlenen van de aangevraagde wijziging van de vergunning.